THIS ISSUE CONSISTS OF TWO PARTS

ŠI LAIDA SUSIDEDA IŠ DVIEJŲ DALIŲ

ORAS

Lietinga, sekmadienį kiek sniego
Dieną 45°, naktį 36.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:25.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII. Kaina 5c Chicago 8, Ill. Šeštadienis, Gruodžio-December 24 d., 1955 m. Price 5c 302

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

VOKIETIJA TEIS DR. JOHN UŽ IŠDAVYSTE

Jeigu nespaustų, niekas "tarybinės" valdžios spaudos ir į rankas neimtų

KOMUNISTŲ DIENRAŠČIAI (NET MASKVOS) YRA TIK 4 PUSLAPIŲ, PRIPILDYTI ĮSAKAIS, NURODYMAIS IR PAN.

BERLYNAS. (Naujienų korespondento). — Baigiantis metams, Lietuvoj prasidėjo, komunistų partijos patvarkymu, kampanija surinkti kodaugiausiai skaitytojų partijos laikraščiams.

Prenumeratūra eina labai lėtai, nes laisvu noru komunistinių laikraščių niekas nenori užsisakyti ir jų į rankas neimtų, jeigu nebūtų spaudimo iš viršaus.

Visiems nusibodo iki gyvo kaulo visokie Maskvos įsakai, raginimai daugiau ir našiau dirbti, ryžtingai kovoti už kiaulių auginimą, už pieno didesnį primelžimą.

Laisvame pasauly tokių laikraščių niekas neskaitytų, jų skaitymas galėtų būti uždedamas gal teismų, kaip bausmė už nusikalstamus darbus. Tad ir komunistinėj pajungtoj šaly tokių laikraščių platinimas yra nelengvas darbas. Paskutiniu laiku leidžiami net apmokami agitatoriai ir enkavedistai; jie vaikščioja po įstaigas, darbovietes, po butus ir po kolchozus.

Turint galvoj, kad dabartinėj okupotoj Lietuvoj visi darbo žmonės priklauso nuo darbdavio — komunistinės vyriausybės, laikraščių neužsisakymas gali turėti liūdnų pasekmių, net įtraukimą į juoduosius sąrašus, pagal kuriuos deportuojami nepatikimi asmenys į Sibirą. Prie tokių sąlygų neužsiprenumeravimas "Tiesos" ir kitų šios rūšies laikraščių virsta mokesčiu, nešančiu pelną komunistų partijai.

Taikosi prie Maskvos linijos

Ryšium su statybininkų personalo valymu Maskvos architektų viršūnėse, prasidėjo subruzdimas ir tarp Lietuvos statybininkų.

Apsvarstyti naujai situacijai Vilniaus ir Klaipėdos statybininkai sušaukė visą eilę susirinkimų. Baimingesni pradėjo muštis į krūtinę, prisipažindami, kad ligšiolinėj jų veikloj buvę nemaža trūkumų, bet užtai dabar pasižada tuos trūkumus išrauti su šaknimis. Įsipareigojo daugiau pavartoti "industrinės technikos" ir tuo būdu žymiai pakelti darbo našumą, o pačios statybos žymų atpiginimą. Su naujais pasižadėjimais Vilniuj pasireiškė statybininkai Kapustinas ir Karvelis, o Klaipėdoj — draugai Baltrūnas, Žemaitis, Barčiauskas.

Nauji "išradimai"

Inžinierius Juozas Raslanas, duodamas per radiją pamokymus, kaip sutvarkyti traktorių remontą ir sudaryti "defektinį žiniaraštį" prieš darbo pradžią, tarp kitko duoda naują vertingą "išradimą", padarytą draugo Tolkačovo.

Šis ruselis sugalvojo, kad išeinant arti su traktorium dar neišdžiūvusias balas ar šiaip šlapias vietas, reikia įsitaisyti ir vežtis su savim "užpakalinį tiltą". Kai tik traktorius įgrimsta į šlapią vietą, tuojau reikalinga ištiesti užpakalinį tiltą. Jeigu nepasiseks ištraukti patį traktorių, tai bus išgelbėtas nors vairuotojas.

Pabradės miškų naikinimas

Radijo pranešimu sparčiai vežami medžiai iš Lietuvos miškų, pakraunami į vagonus ir gabenami į brolišką respublikas. Lietuvos miškų naikinimas varomas ir kitose vietose.

"Vejasi" Ameriką

Lietuvos gyventojai 1956 metais galės įsitaisyti po vienus marškinius. Okupavus rusams Lietuvą, buvo suduotas skaudžiausias smūgis mūsų ūkininkams, atimant iš jų pragyvenimo šaltinį, žemę. Iki šiol ūkininkai užsiaugindavo linų ir iš jų pasigamindavo reikalingą kiekį audinių baltiniams.

Dabar sureformuoti ir sugrūsti į kolchozus stengiasi prasiversti senomis atsargomis. Bet su laiku viskas išsibaigė. Ne vienas baltinius pradėjo siūti iš lietuviškų maišų (amerikoniškų cukraus maišų neturi, tai būtų liuksusas). Bet ir tų pačių maišų ištekliai išsibaigė. Be baltinių sunku apsiginti net nuo tarybinės santvarkos satelitų — vabzdžių.

Dabar, po 11 metų iškilo į viršų šis reikalas aprūpinti kraštą medžiaga baltiniams. Kolūkiai įvedė šalia kukurūzų ir linų sėją, o vyriausybė suorganizavo buvusias linų apdirbimo įmones.

Šiandien jų yra 13. Vilniaus radijas su pasididžiavimu praneša, kad 13 įmonių esančios aprūpintos "prišakine technika" ir kitiems metams pagamins linų medžiagos, iš kurios bus galima išausti 7,000,000 metrų audeklo.

Turint galvoj, kad Lietuvoj priskaitoma iki 3,000,000 gyventojų, galima tikėtis, kad jau kitais metais Lietuvos žmonės galės įsigyti po vienus marškinius. Dėl kelnių dar, tur būt, reiks palaukti kitą 11 metų. Bet tai nesvarbu. Teko savo laiku matyti rusų kareivius, kad jie visai neturėjo marškinių, o nešiojo vien mundirus ant nuogo kūno.

JT Saugumo Taryba svarstys po Kalėdų Sirijos skundą

Hammarskjold važiuos taikinti arabus su žydais

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba išsiskirstė Kalėdų atostogoms, nebaigusi svarstyti Sirijos skundo prieš Izraelį dėl užpuolimo prie Galilejos ežero gruodžio 11 dienomis.

Šis klausimas bus svarstomas po Kalėdų. Kaip ir ankstyvesniais atsitikimais, Saugumo Taryba pasmerks kaltininką, paragins laikytis ramiai, tai ir viskas.

Bet JT gen. sekretorius Dag Hammarskjold yra pasiruošęs kitą mėnesį važiuoti į Vidurinius Rytus, aplankyti Izraelio ir arabų valstybių sostinės ir ten išsikalbėti su vyriausybių vadais, kaip pašalinti barnius, vaidus ir susišaudymus tarp arabų ir žydų, nes visa tai, anot gen. Burns, gali privesti prie karo.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ FOTO

Ugniagesiai kovoja su ugnimi Lynchburg, Va., prekybos kvartale, grąsinančia sunaikinti visą bloką.

INDIJA PRAŠO JAV PASIAIŠKINTI DĖL GOA, PORTUGALŲ KOLONIJOS

Valstybės departamentas ruošia atsakymą

N. DELHI, Indija. — Ministeris pirmininkas Nehru pranešė, kad jis kreipėsi į JAV vyriausybę aiškiau pasisakyti dėl Goa kolonijos, portugalų valdomos.

Indija iš pradžių manė protestuoti prieš valstybės sekretoriaus pareiškimą, paskui apsiramino ir paprašė tik smulkesnio paaiškinimo apie JAV nusistatymą šiuo klausimu.

Vadina Portugalų teritorija

Valstybės departamentas patvirtino, kad gautas Nehru užklausimas ir kad valstybės sekretorius netrukus į tai atsakys.

Atsakymas vargu skirsis nuo ankstyvesnių valstybės sekretoriaus Dulles pareiškimų, kad Goa yra viso pasaulio, taigi ir JAV laikoma Portugalų teritorija ir kad Indijos pretenzijos į Goa turi būti svarstomos geruoju, nevartojant jėgos priemonių.

Sovietų vadų viešnagės atgarsiai

Indijos premieras Nehru pareiškė nepasitenkinimą Bulganino ir Chruščiovo pasakytomis kalbomis, viešint jiedviem Indijoj.

Tose kalbose Chruščiovas bandęs pakeisti istorijos faktus apie Hitlerio Vokietiją ir II pasaulinį karą, pastebėjo Nehru. Kremliaus vadams reikėję neminėti konkrečių faktų, o tik šiaip sau kalbėti, apie imperializmą, kolonializmą, vengiant liesti atskirus kraštus.

Bet bendrai sudėjus, Nehru esąs patenkintas Chruščiovo-Bulganino viešnagės vaisiais.

Baisūs potviniai Š. Kalifornijoje

Apie 15 žmonių žuvusių, tūkstančiai be pastogės

SAN FRANCISCO. — Apie 1,000 kv. mylių plotas tarp San Francisco ir Oregono valstybės sienos apsemtas vandeniu, išsiliejusiu iš patvinusių upių.

Šioj erdvėj jau kelintą dieną lyja ir siaučia smarkios audros. Eel ir Klamath upių vandenys išardė paupių miestelius, kaip Pepperwood, Elinor, Weott, Klamath ir Klamath Glen.

Gubernatorius Knight paskelbė šioj srity išimties stovį. Pasiųstos komandos su helikopteriais gelbėti žmones iš apsemtų sodybų.

Amerika siunčia Europon daugiau naujųjų ginklų

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė nutarė sustiprinti savo karines pajėgas Europoj naujais ginklais ir netrukus pasiųs ten dar 6 batalijonus priešlėktuvinės apsaugos, aprūpintos, vietoj senosios artilerijos — "Corporal" tipo rakemis.

"Corporal" tipo raketa pasiekia taikinį (priešo lėktuvą) iki 75 mylių atstumo. Raketą iššovus, ją vairuoja iš bazės elektroniniais aparatais į taikinį betkokiomis oro sąlygomis. Raketa yra 46 pėdų ilgio, 2.5 pėdų storio, sveria 5 tonas ir, reikalui esant, galima paleisti su atominiu užtaisu.

Kiekviename batalijone yra dvi baterijos, o kiekviena baterija turi 4 įtaisus rakeotms laidyti. Šie 6 batalijonai bus pasiųsti į Vakarų Vokietiją, prie pirmųjų NATO apsaugos linijų.

Tuo JAV parodė NATO sąjungininkams, kad jos yra pasiruošusios ir toliau stiprinti bendrąsias gynybos pastangas ir nemano trauktis iš Europos arba bent Berlyno, kaip kad norėtų Sovietai.

Eglutę beperkant

LITTLE ROCK, Ark. — Viena moteris grįžo atgal su nupirkta eglute ir paklausė eglučių pardavėją, ar ji gali eglutę pakeisti į kitą, kuri geriau tiktu jos bute.

Pardavėjas buvo mandagus, pastatė grąžintąją eglutę tarp kitų eglių ir leido pirkėjai išsirinkti naują. Kai ji po ilgo ieškojimo surado geresnę, pardavėjas pastebėjo, ko pirkėja nepastebėjo, kad tai buvo ta pati grąžintoji eglutė.

Vėliausios Žinios

— JAV ir SSSR susitarė duoti viena kitai leidimą leisti savo informacijos žurnalą. Sovietai tokį žurnalą leis Amerikoj angliškai, o JAV rusiškai Maskvoj. Šie žurnalai ir anksčiau buvo leidžiami, bet sustojo, įsisiūbavus šaltajam karui prieš keletą metų.

— Kongreso atominės energijos komiteto pirmininkas Cannon (dem., Mo.) tvirtina, kad didieji kariniai manievrai Louisianos valstybėj parodė, jog atominis karas gali baigtis per vieną valandą, laimint tai pusėj, kuri pirmoji puls.

— Portugalija apskundė tarptautiniam teismui Indiją, kad jį grąžintų dvi mažas kolonijėles — Dadara ir Nagaraveli, — kurias 1954 metais užėmė indai.

— Graikų policija susekė komunistų špionažo organizaciją ir surado slaptų dokumentų. Iš suimtųjų asmenų apie 10 buvo atgabenti šnipinėjimui iš anapus Geležinės uždangos.

— Jordanija, valdanti Jeruzalės senamiestį, atšaukė apsiausties stovį ir atidarė vartus krikščionių piligrimams į Betliejų.

— Prancūzijos gen. gubernatorius Alžerijoj Soustelle paprašė vyriausybę, kad ji atsiųstų kuo greičiausiai dar 60,000 kareivių malšinti vietinių gyventojų sukilimus. Šiaurės Afrikoj prancūzai laiko apie 200,000 kariuomenės, bet tvarkos ir ramybės negali užtikrinti.

— Prez. Eisenhoweris paskelbė Kaliforniją visuotinės gamtos katastrofos nuteriota sritim ir davė leidimą teikti federalinę paramą, kokią tik reikės.

— Uragvajaus prezidentas Luis Batlle-Berres apleido Chicagoj ligoninę ir išskrido per Miami namo į Montevideo.

IKE AMNESTAVO 42 KALINIUS

WASHINGTONAS, D. C. — Prez. Eisenhoweris Kalėdų proga amnestavo 42 kriminalinius nusikaltėlius, tarp jų vieną nuteistą mirties bausme. Amnestuotųjų sąrašą paskelbs Teisingumo departamentas.

Linksmų Kalėdų visiems skaitytojams ir bendradarbiams!

VALSTYBĖS GYNĖJAS ĮSAKĖ SUIMTI GRĮŽUSĮ BUV. SAUGUMO VIRŠININKĄ

Tardytojai nepatikėjo jo pagrobimo istorija

KARLSRUHE, Vokietija. — Federalinės Vokietijos aukščiausiojo teismo prokuroras davė įsakymą laikyti suimtą Dr. Otto John, kad jis nepabėgtų į užsienį nuo gresiančio teismo.

Vyr. prokuroras Karl Wiechmann, duodamas įsakymą formaliai areštuoti Johną, pažadėjo artimiausiu laiku paskelbti konkrečius kaltinimus šiam buvusiam saugumo policijos viršininkui. Tuo tarpu tepasakė, kad jis kaltinamas šalies išdavyste ir kad dar tiriamos jo špionažo ir valstybių paslapčių išdavimo galimybės.

Pasirinko mažąją blogybę

Dr. Otto John gruodžio 10 dieną, nežiūrėdamas didelio pavojaus, atbėgo į Vakarų Berlyną iš Rytų Berlyno, kur jis buvo pabėgęs pas komunistus 1954 m. liepos 20 dieną, būdamas Vakarų Vokietijos įstaigos konstitucijai saugoti (saugumo policijos) viršininkas.

Atbėgęs atgal į Vakarų pusę, jis pasakojo, danų žurnalistui, padėjusiam pabėgti, kad jis buvo pagrobtas komunistų agentų, apsvaigintas ir tokiam stovy nugabentas į Rytų Berlyną.

Nujausdamas bausmę Vakarų Vokietijoj, John vistiek buvo laimingas, pasiekęs Vakarų pusę, kadangi gyvenimo Rytų pusėj jis nebegalėjęs išlaikyti.

Tardytojų neįtikino

Gruodžio 11 d. John atskrido iš Vakarų Berlyno į Boną ir čia pasidavė policijai. Federalinės Vokietijos konstitucinio tribunolo tardytojai tuoj pradėjo sugrįžėlį kvosti. Tardymas užtrūko apie 10 dienų ir pasirodė, kad John jų neįtikino, jog jį pagrobė komunistai ir prieš jo valią išgabeno į Rytų Berlyną.

Tardytojai pateikė vyr. prokurorui pakankamai kaltinamosios medžiagos, leidžiančios laikyti Johną suimtą ir patraukti į teismą. Jo išdavystės ir šnipinėjimo bylą spręs Federalinės Vokietijos aukščiausiasis tribunolas Karlsruhe mieste. Teismo diena dar nenustatyta.

Vokiečiai statys Egiptui užtvanką

Kainos apie $1.5 bil.

KAIRAS, Egiptas. — Svarbiausieji didžiosios Nilo užtvankos statytojai bus vokiečių inžinieriai, nors be jų statyboj dalyvaus ir JAV, Švedijos, Vengrijos ir kitų valstybių firmos.

Daugiausia lėšų šiai statybai duos Amerika ir Anglija, nes jos nenori prileisti prie Egipto Sovietų su siūloma milijonine paskola.

Užtvankos projektą paruošė vokiečių koncernas Hochtief ir Dortmund Union. Užtvanka taip suprojektuota, kad jos nebus galima įveikti paprastomis lėktuvų bombomis, išskyrus atominių ir vandenilio, nuo kurių nėra apsisaugojimo. Be to, karo atveju bus galima sumažinti vandens lygį, kad užtvanką subombardavus, neapsemtų didesnio žemės ploto.

Pastačius užtvanką, Egiptas padidins vienu trečdaliu dirbamos žemės plotą. Be to, turės milžiniškas elektros pėgaines savo kuriamai pramonei.

Ieškoma žinių apie lietuvius tremtinius Sovietų Sąjungoj

Apklausinėjami grįžę vokiečių belaisviai

— Į Friedlandą grįžtančiųjų pasitikti yra išvykęs ir Inf. Tarnybos atstovas J. Kairys. Lietuvių paleistieji sakosi daug kur sutikę, ir apie juos, apskritai, atsiliepia labai šiltai, tik nedaug kas teatsimena jiems neįprastas lietuviškas pavardes. Grįžusiųjų ne vienas teigia, kad deportuotų mūsų tautiečių esama daugiau, negu kai kas dar visai neseniai viešai skelbė. Apie lietuvius ir kitus pabaltiečius atsiliepia šiltai, giria jų nuoširdumą, žmoniškumą ir susiklausymą.

Grįžę kai kurie vokiečiai pasakoja Rusijos gilumoje susitikę gyventojų, kurie šneka rusiškai, bet save laiko lietuviais, nors lietuviškai jau ir apmiršę. Tai esama į Sibirą ištremtų dar 1863—65 metais mūsų tautiečių vaikų.

Vokiečių radijai ir spauda pakartojo seniau lietuvių spaudoj pasirodžiusią žinią, kad į Lietuvą esąs grąžintas paskutinis N. Lietuvos užsienio reik. minist. J. Urbšys, Esą, pastaruoju metu ir daugiau grąžinama pabaltiečių. Tačiau darbininkai ir darbo valstiečiai dabar įpareigojami pagal savanoriškai ilgam laikui sudaromus susitarimus vykti dirbti į Sov. Sąjungos tolimas sritis.

Pirmadienį, gruodžio 26-tą dieną, laikraštis neišeis, raštinė nedirbs.

NAUJIENŲ Administracija.

Pūgos New Yorke

NEW YORKAS. — Ketvirtadienį mieste ir aplinkinėse srityse siautė pati didžiausia sniego pūga šią žiemą.

Netikėtai užėjęs sniegas po stiproko šalčio bangos sutrukdė automobilių ir geležinkelių judėjimą. Ypač iš tvarkos išmušė Long Island traukinius, kuriais tūkstančiai žmonių kasryt važiuoja iš visų kampų į miestą dirbti ir vakare turi grįžti namo.

SUDEGĖ ISTORINĖ WAYSIDE SVETAINĖ

SUDBURY, Mass. — Dviejų aukštų medinė svetainė, iš 1686 metų "Wayside Inn", apdainuota Longfellowo, lankyta George Washingtono, markizo de la Fayette ir kitų garsių žmonių, sudegė trečiadienio naktį. Henry Ford I buvo svetainę įrengęs seno stiliaus rinktiniais baldais. Ir tai sudegė.

NEW YORKO NAUJIENOS

Rašo VLADAS BARČIAUSKAS

Švenčių nuotaikos

New Yorko lietuviai gyvena švenčių nuotaikoje. Šiais metais užėjo New Yorke ir didesni šalčiai. O didesnių šalčių New Yorke seniai nebuvo. Didesnės ir mažesnės krautuvės daro didelius biznius. Šventėms dovanų pirkimas didelis. Krautuvės pilnos pirkėjų.

Miesto didesnėse aikštėse šviečia didelės kalėdinės eglutės. Ypatingai daugelio dėmesį patraukia Rokefeller Plazos didžiulis kalėdiniai papuoštas medis. Geležinkelių stotyse nepaliaujamai vargonuoja kalėdinė muzika.

New Yorko lietuvių visuomenė Naujuosius Metus sutinka dviejose vietose. Amerikos Lietuvių B-nės New Yorko apygarda Naujųjų Metų sutikimą, kaip ir pernai, ruošia Saeva's Parkview salėse, 260 Knickebocker Ave., Brooklyne, o Šviesos Sambūris, Lietuvių Sporto Klubas ir Studentų Santara 1956 metų sutikimą rengia Grand Paradise didžiojoje salėje, 320 Grand St., taip pat Brooklyne.

Demokratinio Darbo Talkos susirinkimas

Gruodžio 18 d., sekmadienį, Lietuvių Atletų Klubo salėje, buvo Demokratinio Darbo Talkos susirinkimas, į kurį buvo pakviestas prezidentą DDT veikla asmenys.

Susirinkimui pirmininkavo Jonas Kiznis. Susirinkusieji pasisakė įvairiais lietuvybės ir kultūriniais klausimais o taip pat kalbėta apie tolimesnę DDT veiklą. Reikia pastebėti, kad susirinkime dalyvavo ir du lietuvių tautos veteranai, buvę seimų nariai, būtent prof. Juozas Kaminskas ir Kipras Bielinis, o taip pat seni Amerikos lietuvybės veikėjai A. Žilinskas ir J. Zaleckas.

Kalbant lietuviams rūpimomis problemomis, senieji veikėjai bendrais bruožais prisiminė ir tuos šio šimtmečio pradžios laikus, kada mažuose būreliuose studentai, darbo žmonės ir kiti, kuriems rūpėjo išlaisvinti tuolaikinė Lietuva, veikė, dirbo.

Rašytojas žurnalistas Juozas Petrėnas pranešė apmatus savo paruoštos programos paminėti didįjį Lietuvos poetą Kazį Binkį. Minint poetą Kazį Binkį bus nušviesta ir tada susikūrusi naujoji literatūrinė srovė Keturi Vėjai, kurie įnešė daug gyvumo į lietuvių kultūrinį gyvenimą.

Susirinkime kelta mintis, kad DDT nariai ir su jais bendradarbiaują imtųsi paruošti platesnes studijas paskirais klausimais, — klausimais, kurie lies ateities Lietuvos gyvenimą.

Iš pranešimų aiškėjo, kad DDT veikla domisi ir kiti plačioje Amerikoje gyveną lietuviai. Pilnai tikima, kad tik neseniai pradėta DDT veikla ras plataus susidomėjimo atitinkamuose sluoksniuose ir tos organizacijos veikla vystysis.

Be viešo poeto Kazio Binkio minėjimo, DDT ruošiasi surengti ir daugiau paskaitų, paminėjimų.

Susirinkusieji atkreipė ir į tai dėmesį, kad pirmojo DDT suvažiavimo komunikate iškeltos mintys, nurodytos gairės susilaukė plataus spaudos ir visuomenės susidomėjimo.

Naujieji žmonės Brooklyne

Gruodžio 18 d. Apreiškimo parapijos salėje Brooklyno Vaidintojų Trupė, aktoriaus Vitalio Žukausko vadovaujama, suvaidino P. Vaičiūno 5 veiksmų komediją Naujieji žmonės. Tasai vaidinimas įvyko išvakarėse Valstybės Teatro pirmojo spektaklio, kuris buvo prieš 35 metus Kaune. Ta proga trumpai apie Lietuvos Valstybės Teatrą ir jo 35 metų veiklą žodį tarė prof. J. Brazaitis.

Naujieji žmonės vaidinimo pažiūrėti susirinko artipilnė Apreiškimo parapijos salė.

Ši Vaičiūno komedija, reikia pažymėti, Brooklyne pirmą kartą suvaidinta gerai. Žiūrovai gražiai porai valandų mintimis sugrįžo į tėvynę Lietuvą ir prisiminė tuolaikinius laikus.

Aktorius Vitalis Žukauskas spektaklį surežisavo puikiai. Kiekvienas vaidintojas, pagal savo išgales, pasireiškė tinkamai.

Paminėtini visi vaidinusieji, kurie, atitrūkdami nuo savo kasdienių darbų, ilgai spektakliui ruošėsi. Vaidino: Karaliūną — Edvaerdas Juzmas, Vandą — Aldona Gadeikytė, Laimą — Jadvyga Sirtautienė, Sakalienę — Viktorija Dedinienė, Grafą—Tadas Alinskas, Sargelį — Stasys Vaškas, Ireną — Liucija Kašiubaitė, Butautą — Leonas Karmazinas ir Tutkų — Vitalis Bukšnaitis.

Aktoriaus Vitalio Žukausko pastangos ypatingai pažymėtinos, o taip pat visų Brooklyno Vaidintojų Trupės narių. Jie vis, kas metai, savo vaidinimais praskaidrina Brooklyno lietuvių kasdienį gyvenimą.

Toji trupė su Naujaisiais žmonėmis jau pasirodė Baltimorėje, Md., ir Elizabeth, N. J. Tose vietose veikalas vaidintas taip pat su dideliu pasisekimu. Artimoje ateityje Vitalis Žukauskas su savo trupe ruošiasi gastrolėms Naujoje Anglijoje.

(Tęsinys 3-me pusl.)

AMERICAN FURNITURE

SHEAFFER'S

NEW SNORKEL PENS

SPECIAL OFFER

SHEAFFER'S ADMIRAL Snorkel Pen with smooth-writing 14K gold point, regularly $10.00 Now only $7.95

SHEAFFER'S SARATOGA Snorkel Pen with gold-filled trim, hand-ground 14K gold point, regularly $11.95. Now only $9.95

Wonderful writing value! Give these fine Sheaffer's Snorkel Pens at great savings. Come in today.

American Furniture and Radio Stores

1523 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 6-5000

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas

11 gabalų tiktai už $169

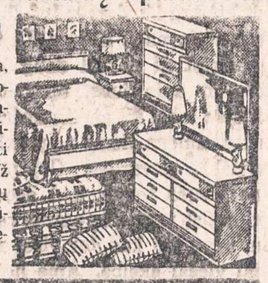

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuve atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.

SAVINGS INSURED UP TO $10,000

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD

Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linkime visiems lietuviams

V. PREIKŠAS BAKERY

2457 West 46th Place Chicago, Illinois

Tel.: VIrginia 7-1250

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkime visiems mūsų draugams ir pažįstamiems

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

— DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS —

4605-07 So. Hermitage Avenue

Telephone YArds 7-1741—7-1742

★ ★ ★

4330-34 So. California Avenue

Telephone LAfayette 3-0440

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Now at SOLTIS

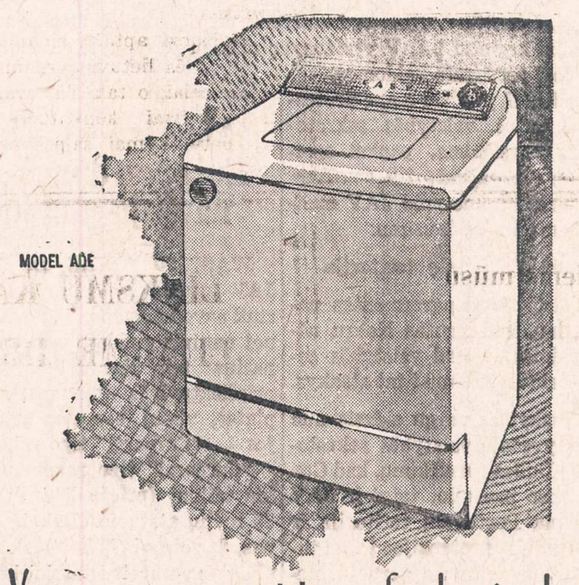

MODEL ADE

You name the fabric!

The all-new Deluxe EASY SPIRALATOR® AUTOMATIC will wash it AUTOMATICALLY

Only this beautiful new Easy can handle *any washable* . . . from a handful to a full family-sized load . . . because no other washer is so automatic! Its new, lighted Master Mind Control gives you four "pushbutton" *automatic ways to wash*:

1. Regular fabrics—full load
2. Regular fabrics—part load (saves 11 gallons of water!)
3. Fine fabrics—full load
4. Fine fabrics—part load (saves 11 gallons of water!)

And Easy's still the only automatic in the world with genuine Spiralator washing action. It's thorough, yet gentle as it travels clothes in a one-way spiral path through all parts of the tub. There's no tangling, no wear and tear. Every garment gets equal washing and comes out cleaner. The unique *curved vanes* make the difference!

MATCHING ELECTRIC DRYER ONLY $229.95

SAVE $80.00 NO PREVIOUS EASY MODEL!

Regularly $289.95 NOW ONLY $209.95 and old washer

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

Mes mokame 3½%

MIDLAND Savings and Loan Association

INSURED UP TO $10,000

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST ŠALDUKAS Prezidentas

Jei siekiate saugumo ir gyvų pinigų,

tai naudokitės METROPOLITAN STATE BANKU.

Kviečiame atidaryti pas mus taupymo ir čekiams keisti sąskaitas, nes galėsite pasinaudoti dar šiomis lengvatomis bei patarnavimais:

- Kalėdiniu Taupymo Klubu
- Banko operacijas atlikite paštu
- Pinigų iškolektavimu
- Svetimos valstybės pinigų keitimu
- Mūsų išduotais čekiais arba Money Orderiais
- Saugiais keleivių čekiais
- Akcijomis ir bonais, kuriuos perkam ir parduodam kostumeriam
- Prekybinėmis, kolaterinėmis, automobiliams ir nejudomo turto paskolomis (morgičiais)
- Parduodame ir išperkame J. A. Valstybių bonus.

METROPOLITAN STATE BANKAS remiasi stipriu ir pavydėtinu savo rekordu. O jis štai koks: abiejų Pasaulio karų ir įvairių depresijų metu visuomet pilnai išmokėdavom savo taupytojams visus indėlius pagal pareikalavimą.

METROPOLITAN STATE BANKAS yra pirmasis ir vienintėlis LIETUVIŠKAS Valstybės bankas visoje Amerikoje.

Mes esame pakankamai dideli, kad galėtume ir Jus įtalpinti; esame ir pakankamai maži, kad pajėgtume Jus tinkamai įvertinti.

METROPOLITAN STATE BANKAS yra JAV vyriausybės ir Illinois Valstybės depozitorius.

Visi indėliai iki $10,000.00 apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation, Washington, D. C.

METROPOLITAN STATE BANK

2201 WEST CERMAK ROAD

Chicago 8, Illinois Tel.: VIrginia 7-6430

STANDARD FEDERAL investmentų dauguma yra US valstybės bonuose ir Federalinės įstaigos dalimi garantuotuose veteranų paskolose, todėl STANDARD FEDERAL yra pati stipriausioji įstaiga visoje Amerikoje.

Turtas	$57,000,000.00
Atsargos Fondas	$4,500,000.00

TAUPYKITE STIPRIAUSIOJE TAUPYMO ĮSTAIGOJE.

Atvykusiems klientams teikiamas greitas patarnavimas.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIrginia 7-1141

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas

Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI $10,000.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, — TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Los Angeles, Calif.

Rašytojai ir tremtis

Lietuvių Mokslo Institutas, veikiąs Los Angelese, turėjo jau septintą viešą paskaitą vienerių metų bėgyje.

Instituto steigėjas ir dabartinis pirmininkas rašyt. Jurgis Gliauda skaitė paskaitą apie tremties literatūrą. Jis pasiėmė savo tema tik sukurto tremty romano apžvalgą bei to romano vertinimą įvairiais atvejais.

Kaipo tremties literatūros iliustracija buvo suminėti idėjos ir literatūriniai tipai sukurti daugelio lietuvių rašytojų pastarųjų dešimties metų bėgyje.

Paskaitininko nuomone, lietuvių rašytojai kūrybingai sprendžia daug šio meto problemų; vaizduoja savo kūriniuose netolimos praeities mūsų visuomenę ir tremties gyvenimo sąlygose susikūrusiąją.

Vienok, kaip ir visad, jie neieško temų mūsų garsios praeities įvykiuose, daugiau pamėgę vaizduoti Lietuvos kaimą ir sumiesčionėjusį lietuvį.

Gretindamas lietuvių tremties literatūrą su kitom literatūrom, paskaitininkas randa, kad daugiur mūsų rašytojai nuoširdesni ir gilesni bei atviresni už pagarsėjusus pasauly romanistus.

Kalbėdamas apie esamus dabar kokius dvidešimt lietuvių rašytojų, paskaitininkas trumpai apibūdino jų iškeltas idėjas bei sukurtus ryškesnius tipus.

Instituto sekretorius J. Tininis pranešė, kad Institutas švenčia metinę savo veiklos sukaktį. Veikla buvo gyva ir sėkminga, paskaitose visad daug susidomėjusių kultūros mėgėjų.

NEW YORKO NAUJIENOS

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

Paminėtas Donelaitis

Gruodžio 17 d. Pabaltijo Namuose, New Yorke, paminėta Kristijono Donelaičio mirties 175 metinės ir 125 metų sukaktis nuo šio didžiojo poeto kūrinio Metų pasirodymo. Paminėjimą suruošė Mažosios Lietuvos Bičiulių D-ja, New Yorke.

Paminėjimą atidarė ir jam vadovavo Dr. P. Dagys. Apie K. Donelaitį ir jo kūrybą paskaitą skaitė J. Gaurys. Ištraukas iš Donelaičio kūrybos skaitė aktorius Kazys Vasiliauskas.

P. Gaurys plačiai apibūdino K. Donelaitį ir jo vaizduoto gyvenimo epochą. J. Gaurys, cituodamas K. Donelaičio Metus, nušvietė tų laikų baudžiauninkų—būrų santykius su dvarininkais ir Prūsijos karaliaus varytą germanizaciją Prūsų Lietuvoje.

Aktorius Kazys Vasiliauskas paskaitė keturias ištraukas iš K. Donelaičio Metų, kuriuose taip puikiai pavaizduoti pavasario, vasaros, rudens ir žiemos laikai Prūsų Lietuvoje prieš šimtmečius.

Pedagogas Jonas Valaitis kalbėjo bendrai apie mažlietuvius, o ypatingai kėlė mažlietuvių Keleivio, leidžiamo Vokietijoje, reikalus. Tas laikraštis eina jau šimtas metų.

SLA Vykdomosios Tarybos ir komisijų posėdžiai

Gruodžio 12—16 d. posėdžiavo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Vykdomoji Taryba. Posėdžiuose dalyvavo visi Vyk. Tarybos nariai — prezidentas K. Kalinauskas, viceprezidentas P. Dargis, sekretorius Dr. M. I. Vinikas, iždininkas K. Gugis, gydytojas — kvotėjas Dr. S. Biežis, iždo globėjai A. Devenienė ir J. Maceina; Įstatų komisijos nariai J. Virbalis ir S. Gegužis; Revizijos komisijos nariai S. Mockus, S. F. Bakanas ir A. I. Chaplikas.

Posėdžiuose aptarti einamieji šios didžiulės lietuvių organizacijos reikalai, o taip pat svarstyti pakeitimai konstitucijoje, nauji patvarkymai šalpos skyriuose.

Metams pasibaigus, pasikeitė Instituto vadovybė. J. Gliaudai pageidaujant būti atleistam iš pirmininko pareigų, tas pareigas pasiėmė Instituto sekretorius J. Tininis. *L.F.*

VIETOJE ATVIRUČIŲ,

Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname savo gimines, draugus ir pažįstamus.

JADVYGA IR

V. DAGILIAI.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS LINKI

REXALL DRUG STORE

LEO APOLIS, savininkas
Willow Springs, Illinois

Valdyba ir direktoriai taria širdingą ačiū visiems mūsų taupymo ir skolinimo bendrovės nariams, linki

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

VISIEMS LIETUVIAMS

CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

JOHN PAKEL, Prezidentas

6234 SO. WESTERN AVE. **CHICAGO 36, ILLINOIS**

GROVEHILL 6-7575

Linksmų Kalėdų ir laimingų
Naujųjų Metų linki visiems savo
draugams bei pažįstamiems

HILLTOP TAVERN

ALGIRDAS IR ALDONA BRAZIAI

8500 Roberts Road **Oaklawn, Illinois**

GArdens 4-5890

Geras alus, taurūs gėrimai ir jauki aplinka.
VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI.

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
turiu garbės pasveikinti, palinkėti sėkmės
ir ilgiausių metų visam Naujienų štabui

Taip pat linkiu viso geriausio NAUJIENŲ skaitytojams, kurie per mane užsirašė arba atsinaujino dienraštį. Visiems jiems ačiū.

★ ★

KAS SKAITO, RAŠO, TAS DUONOS NEPRAŠO,
SAKO LIETUVIŲ PRIEŽODIS.

★ ★

Tad būkite visi laimingi ateinančiais 1956 metais.

J. H. ALIKONIS

1005 West 58th Street **Chicago 21, Illinois**

Tel.: WEntworth 6-6235

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIME DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

HOME CRYSTAL LAUNDRIES AND DRY CLEANERS

"The PRIDE of the HOUSEWIFE"
S. PRIMACK, President

4204-22 So. Western Ave. **Tel. LAfayette 3-6200**

P. & J. JOKUBKA
TV, DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI
Pardavimas ir Taisymas
4102 Archer Ave., at Mozart
Chicago 32, Ill. — Tel.: LA 3-8617

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

Duoną ir įvairias skanias bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografai, lempos, baterijos, antenos.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29. Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS
BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

RAMUNĖS

Švieži Ramunės žiedai, pusė svaro $1.25: ramunių arbatą visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. $1.25: liepos žiedai yra vartojami dėl iššaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Puplaiškio lapai, pusė sv. $1.25: kartusis puplaiškis gerai nuo kepenų ligų, škarbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka, 75 cenai: trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiųsk $4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

"Taika" Palestinoje

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba ketvirtadienį išklausė Syrijos delegato skundą prieš Izraelį ir Izraelio delegato atsakymą, pasiginčijo kelias valandas ir, nieko nenutarusi, išsiskirstė. Tarybos pirmininkas Leslie Munro, iš Naujosios Zelandijos, pasakė, kad kitą posėdį jisai sušauks sausio mėnesį, kartu ragindamas Izraelį ir Syriją, besiartinant Kalėdų ir Naujųjų Metų šventėms, paliauti kautynes.

Piktai šnairuodami į kitas kitą, jų delegatai išėjo, nedavę jokio prižado. Galimas daiktas, kad kraujo liejimas Syrijos - Izraelio pasienyje sustos bent dešimčiai dienų, iki pasibaigs šventės.

Kitoje vietoje Palestinoje taip pat pasidarė ramu. Jordanijoje šešias dienas ėjo kruvinos riaušės; jos prasidėjo, susidarius vyriausybei, žadėjusiai dėtis prie Bagdado pakto, kurį yra pasirašę Iranas, Irakas, Turkija, Pakistanas ir D. Britanija. Ta vyriausybė rezignavo ir naujasis premjeras atstatė tvarką, duodamas suprasti, kad Bagdado sutarties jisai nerems.

Tuo būdu per Jordanijos žemę dabar gali keliauti į Jeruzalę maldininkai, norintieji aplankyti krikščionių šventoves.

Kalėdų metu, gal būt, visoje Palestinoje bus ramu. Bet tai nėra taika. Syrija su Izraeliu nesutiko padėti ginklą. Jordanijoje vėl gali kilti pilietinis karas. Pasienio srityse tarp Izraelio ir Egipto irgi niekad nepasibaigia ginkluoti susirėmimai.

Kaip tik toje pasaulio dalyje, kur dabar eina tos kruvinos kovos, beveik prieš du tūkstančių metų, kaip sako krikščionybės padavimai, dangaus angelai sveikino geros valios žmones, linkėdami jiems taikos. Bet tais laikais jos tenai nebuvo. Romos imperatoriai, pajungę Palestiną, turėdavo siųsti į ją vis naujas armijas, malšindami gyventojų sukilimus. Tik krikščioniškosios eros 70 metais Romos despotai galutinai sulaužė Palestinos žmonių pasipriešinimą, pavertę griuvėsiais Jeruzalės miestą.

Tokia buvo "taika" Palestinoje krikščonybės pradžioj. Kokia ji tenai dabar, minėjome anksčiau.

Rūpestis Republikonams

Ohio gubernatorius Frank J. Lausche prieš kiek laiko paskelbė savo norą, kad tos valstybės delegacija demokratų partijos konvencijoje, ateinančiais metais, pasiūlytų jo kandidatūrą į JAV prezidentus. Bet rimtos intencijos kandidatuoti į prezidentus jisai neturi, nes aną dieną Lausche pasakė spaudai, kad jisai nori būt išrinktas į JAV senatą.

Gubernatoriaus pareigas jisai eina jau penktą terminą. Ohio istorijoje nėra buvę kito asmens, penkis kartus išrinkto į gubernatorius; todėl beveik niekas neabejoja, kad Lausche laimės rinkimus į senatą.

Jo oponentas bus senatorius Bender, republikonas, išrinktas 1954 m. dvejiems metams, mirusiojo sen. Tafto vieton. Bender tada nugalėjo demokratų kandidatą labai nežymia dauguma balsų. Prieš Lausche jo šansai būtų menki.

Taigi republikonų partija greičiausia neteks vienos vietos senate. Mažumoje jie yra jau ir dabar: 47 prieš 49. Atsigriebti kitose valstybėse jiems yra nedaug vilties.

Republikonai tikisi laimėti Nevadoje, New Yorke, Oregone, Washingtone ir Kentucky; bet visoje eilėje kitų valstybių — Marylande, Connecticute, Colorado, Pennsylvanijoje, Indianoje, Kalifornijoje, Idaho, Illinois, Wisconsine, Utah ir Iowa — jie gali prakišti. Todėl ateinančiame kongrese demokratams yra beveik užtikrinta daugumа.

O jei demokratai kontroliuos senatą, tai republikonai, kad ir išrinktų savo žmogų į JAV prezidentus, neturės savo rankose visos valdžios.

Satelitų Nerėmė

Ambasadorius Henry Cabot Lodge, Amerikos delegatas Jungtinėse Tautose, sakosi nerėmęs nė vieno Rusijos satelito, kurie neseniai buvo priimti į pasaulio organizaciją, — nei Albanijos, nei Vengrijos, nei Bulgarijos, nei Rumunijos. Nerėmė dėl to, kad tų šalių valdžios negerbia žmogaus teisių namie ir tarptautinio teisėtumo santykiuose tarp valstybių.

Lodge nebalsavo už satelitų priėmimą, bet ir nebalsavo prieš. Iš to kyla priekaištai, kad JAV savo tylėjimu juos parėmė.

Apžvalga

KOMUNISTŲ PARTIJOS EUROPOJE

Žurnalas "The New Leader" išleido, kaip priedą prie savo gruodžio 19 d. numerio, knygelę apie komunizmą pokariniame dešimtmetyje ("Communism's Postwar Decade"). Knygelės autorius Simon Wolin surinko žinias apie komunistų partijas įvairiose pasaulio šalyse antrojo pasaulinio karo pabaigoje ir vėliau. Pilnesnės informacijos, rodos, niekur iki šiol nebuvo paskelbta. Duomenis jisai ėmė daugiausia iš oficialių komunistų pranešimų.

Leidinio autorius kalba tik apie komunistų sąjūdžius laisvajame pasaulyje. Kas dedasi anapus Geležinės Uždangos, sunku supaisyti.

Vakarų Europoje 1946 metais komunistų partijos turėjo Austrijoje 150,000 narių, Belgijoje 100,000, Danijoje 60,000, Prancūzijoje 850,000, vakarinėje Vokietijoje 300,000, D. Britanijoje 60,000, Italijoje 2,-300,000, Luksemburge 3,000, Olandijoje 50,000, Norvegijoje 40,000, Švedijoje 60,000. Viso —3,873,000.

Ketveriems metams praėjus, 1950 m., Austrijoje buvo 100,-000, Belgijoje 35,000, Danijoje 22,500, Prancūzijoje 600,000, vakarinėje Vokietijoje 200,000, D. Britanijoje 40,000, Italijoje 1,600,000, Luksemburge 500, Olandijoje 33,000, Norvegijoje 14,000, Švedijoje 33,000. Viso 2,678,000.

Praėjus dar ketveriems metams, 1954 m., Austrijoje komunistų partija turėjo narių 60,000, Belgijoje 30,000, Danijoje 16,000, Prancūzijoje 450,-000, vakarinėje Vokietijoje 125,000, D. Britanijoje 34,800, Italijoje 1,700,000, Luksemburge 500, Olandijoje 33,000, Norvegijoje 7,500, Švedijoje 30,000. Viso — 2,486,800.

Kaip matome, per dešimtį metų komunistų partijos Vakarų Europoje neteko maždaug 1,400,000 narių.

Jų skaičius krinta nuolatos beveik kiekvienoje šalyje. Tik Italijoje nuo 1950 m. iki 1954 m. partijos narių skaičius pakilo 100,000, bet nepasiekė to, kurį ji turėjo tuoj po karo.

Vis dėlto Italijoje komunistų partija yra stambiausia visoje Europoje — 1,700,000.

Komunistų organizacija yra stipri ir Prancūzijoje — 450,-000. Visur kitur komunistų partijos nereikšmingos.

Tenai, kur stipri demokratija, yra menkas komunistų sąjūdis.

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primenu visiems jauniems vyrams, kad High School baigusieji gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirma, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai, — pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Įstaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue.

Rekrutavimo Įstaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitais dalykais užimti jaunuoliai galėtų į ją užeiti ir pasiteirauti. Informacijų taip pat galima gauti jei patelefonuosite TA 9-2277.

Vinco Krėvės kelionė į Maskvą vaizduojama "Pagundoje". Šį įdomų aprašymą ir V. Mykolaičio, V. Maciūno, A. Senno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrybą, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina $1.00.

Užsakymus adresuokite:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

Į Lietuvių Visuomenę

New York'as, 1955 m. gruodžio mėn.

Lietuviai,

Prieš 12 metų Hitlerio okupuotoj Lietuvoje buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jį sudarė visos politinės partijos ir kovos sąjūdžiai vieningu sutarimu. 1944 metų Vasario 16 dienos deklaracijoje, toje Lietuvių Tautos Laisvės Chartoje, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas iškilmingai įsipareigojo tol vadovauti lietuvių tautos kovai, iki Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Tos šventos priesaikos ištesėjimas visiems mums yra įpareigojanti prievolė ir tikslas.

Stiprus tautos pavedimu ir talkinamas visų lietuviškųjų veiksnių, VLIKas per eilę metų ėjo Lietuvos reikalų sargybą Vakaruose. Tuo pačiu metu pati tauta vedė ir tebeveda žūtbūtinę kovą su sovietų okupantu pavergtoj Tėvynėj. Tūkstančiai didvyriškų žygių liudija mūsų tautos pasiryžimą būti laisva. Tautos kovos didvyriškumas laimi Lietuvos laisvinimo reikalui pasaulio pripažinimą ir paramą.

Kova už mūsų tautos laisvę tuo pat metu vyksta laisvuose Vakaruose. Sovietams nepavyko pateisinti Lietuvai padaryto smurto ir gauti jam pripažinimą. Lietuva kartu su jos kaimynėmis Latvija ir Estija daugumos valstybių yra pripažįstamos laisvųjų tautų lygiateisėmis narėmis, tik Sovietų ginklu okupuotomis. Laisvojo pasaulio padedami, ir toliau kovosime, kol Lietuva taps nuo visų okupantų laisva.

Kovos dėl laisvės metams užsitęsiant ir tarptautinei padėčiai kintant, esamomis sąlygomis VLIKas šiuo metu renkasi savo posėdžių Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia pasaulio skaitlingiausioje lietuvių išeivijoje jis tikisi rasti gausių talkininkų kovai už Lietuvos laisvę suaktyvinti. VLIKas yra dėkingas šio krašto vyriausybei, kuri šiandien, lemiamai įtaigodama pasaulio įvykius, remia mūsų tautos pastangas išsilaisvinti. Šiame krašte taip pat renkasi Pavergtų Tautų Seimas ir veikia kitos tarptautinės institucijos, kurios gali padėti VLIKui sėkmingai Lietuvos laisvinimo kovą plėsti.

VLIKo praeityje būdavo nesklandumų ir pasitaikydavo nesutarimų neesminiais klausimais, kurie sunkindavo VLIKo darbą. Tie nesutarimai, išnešti viešumon, davė kai kam progos tyčia kelti visuomenėje nepasitenkinimą, o VLIKo opozicijai suteikė galimumą VLIKui priekaištauti ir, ypač pastaruoju metu, sąmoningai kenkti jo autoritetui ir orumui.

VLIKas laiku sutarė reikalingas Lietuvos laisvinimo priemones sustiprinti. Lapkričio mėn. 24-27 dienomis vykusi New Yorke VLIKo sesija pasižymėjo vieningu visų noru pašalinti praeities nesklandumus ir glaudžiai bendradarbiauti su savąja visuomene bei lietuviškais veiksniais. Pagrindinės mūsų politinės partijos, kurios demokratinių Lietuvos Seimų laikais atstovavo Seimuose 99% lietuvių tautos, kartu su kitų politinių grupių atstovais vieningai įvertino padėtį, vieningai sutarė VLIKo ateities kelią į Lietuvos išlaisvinimą ir vieningai nutarė juo eiti į tikslą, atidedant į šalį viską, kas trukdė VLIKui darbą dirbti.

VLIKas nepaneigė ir tų, kurie iš bendro darbo traukiasi. Jis supranta, kad jo pastangų sėkmingumas priklausys, kiek tos pastangos bus savos visuomenės remiamos. Todėl priimtoj rezoliucijoj VLIKas kviečia visus apsijungti Lietuvos laisvinimo darbui. Visos grupės, kurios laikosi 1944 metų Vasario 16 dienos deklaracijos pagrindų, kurios siekia išlaisvintąją Lietuvą atkurti kaipo demokratinę valstybę, lygiomis su kitomis gali VLIKo darbe dalyvauti.

Tautinė vienybė tebūnie VLIKe, visų lietuviškųjų veiksnių ir lietuvių visuomenės bendro darbo pagrindas. Gražų kelią į tautinę vienybę parodė Amerikos lietuviai, kurie per paskutinį Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą New Yorke, įvykusį prieš pat VLIKo sesiją, vienbalsiai nutarė remti VLIKą visomis išgalėmis — moraliai ir medžiaginiai. Visa Lietuvių išeivija laisvajame pasaulyje kviečiama pasekti šituo pavyzdžiu.

Vis sunkėjanti Lietuvos laisvinimo kova šiandien, kaip niekad, reikalauja sutelkti visas mūsų gyvąsias jėgas. Betkokiam skaldymuisi turi būti padarytas galas.

VLIKo sesija pareiškė nuoširdų norą bendrai dirbti su Lietuvos pasiuntiniais, atidedant į šalį visus ginčus dėl kompetencijų. VLIKas, įsipareigojęs atstovauti ir ginti lietuvių tautą, o kartu ir Lietuvos valstybę, supranta, kad tai yra ir Lietuvos pasiuntinių bendras reikalas. VLIKas New Yorko sesijoje priimtoj rezoliucijoje reiškia nuoširdų norą ir darniai su pasiuntiniais dirbti Lietuvos laisvinimui.

Amerikos Lietuvių Taryba yra daug nuveikusi Lietuvos reikalui šiame krašte ir bendrame darbe VLIKas su Taryba neturėjo jokių nesklandumų. Teisingai suprantant VLIKo ir Amerikos Lietuvių Tarybos veiklos sritis, kaip vienas antram talkininkavimą, VLIKas neabejoja, kad santykių darnumas ateičiai yra patikrintas.

VLIKo santykiai su Lietuvos Laisvės Komitetu bei su Lietuvių Delegacija Pavergtų Tautų Seime yra aiškūs.

VLIKo sesijos New Yorke nutartas VLIKo persitvarkymas yra padiktuotas gyvenimo tikrovės. Tačiau nei VLIKo prigimtis, nei jo pagrindinis tikslas nekeičiami. Vadovaudamas lietuvių laisvės kovai visame pasaulyje, VLIKas teikia ypatingą svarbą mūsų kovos frontui Europoje, kur veikia VLIKo Vykdomoji Taryba su visomis jos įstaigomis.

Persitvarkęs VLIKas yra pasiryžęs darbe plačiau užsimoti ir tiki, kad sunkėjančios sąlygos jam nebus nenugalima kliūtis savo paskirtį vykdyti. Kartu suprantama, kad VLIKo darbo sėkmingumas pareis nuo to, kaip jam pavyks konsoliduoti lietuvių išeiviją ir suburti visas veikiančias lietuviškas jėgas Lietuvos laisvinimo darbui.

VLIKo pavestas, Prezidiumas kviečia visus lietuviškus veiksnius, visą lietuvių išeiviją širdim atjausti mūsų pavergtos tautos likimą ir nepalūžtant tikėti, kad lietuvių tautos laisvės kova bus laimėta. Prezidiumas visus kviečia stiprinti vieningas pastangas Lietuvai vaduoti.

Kenčiančiai tautai Tėvynėje, kankiniams bolševikų kalėjimuose, vergų stovyklose ir tremtiniams Sibire, o taip pat lietuviams išeiviams visame pasaulyje siunčiame Kalėdų Švenčių ir Naujų Metų sveikinimus, linkėdami nenustoti vilties.

VLIKo Prezidiumas

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Lakūnas Roy Elwell apžiūri sudužusio laivyno lėktuvo "Seamaster" liekanas

JAV pramonės klestėjimas

Šiais metais pramonės klestėjimas JAV pasiekė aukštesnio lygio, negu bet kada šio krašto istorijoje. Beveik visi 1954 metų nusmukimo pėdsakai buvo pašalinti. Žmonės, daugumoj apsirūpinę geromis įplaukomis, į ateitį žiūri su viltimi.

Produkcijos pakilimas vidurvakarių valstybėse

Jeigu pereitais metais, sumažėjus automobilių ir ūkio mašinų produkcijai, kai kuriose vidurvakarių pramoninėse valstybėse buvo jaučiamas šioks toks netikrumas, šiais metais visos pramonės šakos centruose kaip Chicago, Cleveland, Cincinnati ar Detroit padarė tikrai didelį šuolį pirmyn. Produkcijos pakilimas pastebimas ir mažesniuose pramonės centruose, kaip Evansville, Fort Wayne (Ind.), Rockford, Ill., Grand Rapids ir Kalamazoo, Mich., Toledo ir Dayton, Ohio.

Chicagoje šiais metais fabriko darbininko pajamų vidurkis — $4,339 (8.6% didesnis, negu pereitais metais). Bedarbių skaičius pakilo 0.2%. Didžiųjų krautuvių apyvarta pakilo 6%. Detroite darbininko uždarbio vidurkis ($5,057) yra aukščiausias visoje Amerikoj.

Ramiojo vandenyno pakraščio valstybėse veikla pramonės srity irgi žymiai pakilo. Nors kai kuriuose miestuose (Portland, Oreg. ir Tacoma, Wash.) vis dar yra nemaža bedarbių, tačiau dirbančiųjų atlyginimas, palyginus su pereitais metais, žymiai pakilo. Los Angeles, Seattle ir San Francisco miestuose darbais aprūpintų skaičius padidėjo 5.2%.

Vakarinių valstybių, lygiai kaip ir Washingtono bei Californijos, ūkininkų pajamos padidėjo, pakilus bulvių kainoms.

Naujosios Anglijos valstybėse

Kitoje Amerikos kontinento pusėje pramonė irgi kyla, nors ne tokiu smarkiu tempu, kaip kad vidurio vakaruose. Nedarbas pramonės centruose nežymiai sumažėjo, vartotojai išpirko taipgi daugiau prekių, negu pereitais metais.

Silpnąją vietą šioj apylinkėj sudaro tekstilės pramonė, kuriai sunku atsilaikyti prieš kietai konkuruojančias pietines valstybes, kuriose darbo jėga žymiai pigesnė. Tekstilės pramonės poziciją dar susilpnino 17-oje fabrikų įvykę streikai.

Mašinų, elektronikos ir metalo išdirbinių įmonėms gaunant vis didesnius užsakymus, ateities perspektyvos darosi daug šviesesnės. Kiek blogesnė padėtis Philadelphijoje ir Pittsburgh'e, kur elektros ir geležinkelio reikmenų įmonės atleido nemaža darbininkų. Pennsylvanijos anglių kasyklų miestuose bedarbių skaičius irgi padidėjo. Pittsburgh'e pakilusi plieno pramonė sumažins nedarbą.

Pietinėse valstybėse

Bendrai paėmus pietinės valstybės ne tik kad išvengė nusmukimo 1954 m., bet ir dabar rodo vis dar didėjančią gamybą. Dirbančiųjų skaičius šiais metais paaugo 2.3%, o prekybinė apyvarta net 15%. Darbininkų atlyginimas irgi yra 10% didesnis.

Pramonės veikla ypatingai pakilo Miami, Fla., dėl besiplečiančios prekybos ir daugelio naujų darbų konstrukcijos srityje. Florida, kuri iki šiol buvo žinoma daugiau kaipo turistus viliojanti ir žemės ūkio valstybė, pastaruoju metu daro didelę pažangą ir pramonės srityje.

Vienintelės sritys pietuose, kuriuose nedarbas dar tebekelia nemažų problemų, yra akmens anglių, tabako ir tekstilės pramonės. Tačiau manoma, kad po kelių mėnesių ši padėtis pagerės, nes tiek vyriškų, tiek moteriškų drabužių paklausa didėja.

Charakteringa, kad žymus pramonės veiklos pakilimas visame krašte neatnešė laukto proporcingo nedarbo sumažėjimo. Manoma, kad problema yra daugiau lokalinio pobūdžio. Tai atsitiko ne dėl darbo galimybių stokos, bet dėl sunkumų ryšium su darbo jėgos perkėlimu iš vienos vietos į kitą. Sunkumai gauti tinkamos darbo jėgos ž. ūkyje, namų apyvokoje ar pramonės lauko darbams nė kiek nesumažėjo.

Manoma, kad metams besibaigiant pramonės klestėjimas visoje Amerikoje dar sustiprės. Į ateitį reikia žvelgti su tikrai šviesiomis viltimis. -*T.*

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent viena kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!